

Ikt. sz.: EUB-40/9-4/2014.

EUB-5/2014. sz. ülés
(EUB-5/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2014. június 10-én, kedden, 11 óra 04 perckor
az Országház főemelet 66. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató Magyarország 2014. évi nemzeti reformprogramjáról és aktualizált konvergenciaprogramjáról készített európai bizottsági ajánlásról</i>	5
<i>Dr. Szűcs Tamás tájékoztatója</i>	5
<i>Turóczy László tájékoztatója</i>	10
<i>Kérdések, hozzászólások, válaszok</i>	15
<i>Elnöki zárszó</i>	25

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató Magyarország 2014. évi nemzeti reformprogramjáról és aktualizált konvergenciaprogramjáról készített európai bizottsági ajánlásról

Előterjesztők:

Turóczy László helyettes államtitkár, Nemzetgazdasági Minisztérium

Dr. Szűcs Tamás, az Európai Bizottság Magyarországi Képvisletének vezetője

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Höresik Richárd** (Fidesz), a bizottság elnöke

Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke

Bana Tibor (Jobbik), a bizottság alelnöke

Farkas Flórián (Fidesz)

Gyopáros Alpár (Fidesz)

Dr. Józsa István (MSZP)

Dr. Tóth Bertalan (MSZP)

Firtl Mátyás (KDNP)

Helyettesítési megbízást adott

Csöbör Katalin (Fidesz) Farkas Flóriánnak (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Turóczy László helyettes államtitkár, Nemzetgazdasági
Minisztérium

Dr. Szűcs Tamás, az Európai Bizottság Magyarországi
Képviselőtének vezetője

Megjelent

Dr. Zúgó Liliána (European Commission)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 04 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottságának ülését megnyitom. Köszöntöm képviselőtársaimat, köszöntöm az Országgyűlés munkatársait, meghívott vendégeinket és a mai napirendi pont előadóit, Szűcs Tamás nagykövet urat és Turóczy László helyettes államtitkár urat.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az aláírt jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes. Eseti képviseleti megbízást jelentek be: Farkas Flórián képviselő úr képviseli Csöbör Katalint.

Ahogy korábban jeleztem képviselőtársaimnak, a mai ülésünkre egy napirendi pontot terveztünk: tájékoztató Magyarország 2014. évi nemzeti reformprogramjáról és aktualizált konvergenciaprogramjáról készített európai bizottsági ajánlásról. Már köszöntöttem a napirendi pont előadóit, tehát a mai napirendi pontnak két előadója lesz - ahogy az a bizottságunknál bevett szokás -, Szűcs Tamás, az Európai Bizottság Magyarországi Képviseletének vezetője és Turóczy László helyettes államtitkár úr a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről.

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy a napirendi ponttal kapcsolatban van-e valakinek kérdése, véleménye. *(Nincs jelentkező.)* Nem látok ilyet. Szavazásra teszem fel: ki támogatja a napirendi pontok megtárgyalását? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. A jegyzőkönyv számára megállapítom, hogy egyhangúlag támogatta a bizottság.

Tájékoztató Magyarország 2014. évi nemzeti reformprogramjáról és aktualizált konvergenciaprogramjáról készített európai bizottsági ajánlásról

Tisztelt Bizottság! Tehát az első és egyetlen napirendi pontunk: tájékoztató Magyarország 2014. évi nemzeti reformprogramjáról és aktualizált konvergenciaprogramjáról készített európai bizottsági ajánlásról.

Tisztelt Bizottság! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottsága kiemelt figyelmet fordít az európai szemeszterre. Balczó képviselő úrnak volt a kedvenc témája a szemeszter, mint egyetemi előadó mindig ezután érdeklődött és rengeteg kérdése volt. A gazdaságpolitikai koordináció keretében az Európai Bizottság - mint az közismert - 2014. június 2-án úgynevezett országspecifikus ajánlások formájában értékelte az európai uniós tagállamok által áprilisban benyújtott nemzeti reformprogramokat, továbbá a stabilitási vagy konvergenciaprogramokat.

Tisztelt Bizottság! Bizottságunk szokásának megfelelően először megadom a szót Szűcs Tamás nagykövet úrnak, utána pedig helyettes államtitkár úrnak. Kérem, hogy röviden, 10-15 perces expozében terjesszék elő a mondanivalójukat, utána pedig lehetőség adódik képviselőtársaimnak a kommentekre, a kérdésekre, utána lezárjuk a kérdések körét és visszaadom a szót az előterjesztőknek. Köszönöm szépen. Tessék parancsolni, nagykövet úr!

Dr. Szűcs Tamás tájékoztatója

DR. SZŰCS TAMÁS, az Európai Bizottság Magyarországi Képviseletének vezetője: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Urak! Legelőször is hadd köszönjem meg, hogy már az ülések egyik legelső alkalmával tájékoztathatom önöket a legfrissebb uniós fejleményekről. Gratulálok a megválasztásukhoz, és remélem, hogy az a rendszeres jó munkakapcsolat, amely a korábbi parlamentben

megvalósult a Bizottság és a bizottság között - tehát a két bizottság között -, a továbbiakban is folytatódik.

Ahogy elnök úr említette, a múlt héten fogadta el az Európai Bizottság az egyes tagállamoknak szóló gazdaságpolitikai ajánlásokra tett javaslatait. Ezeknek a végleges szövegét várakozásaink szerint az Európai Tanács fogja elfogadni június 26-27-én. Addig rengeteg egyeztetés zajlik, és ezeknek az egyeztetéseknek az egyik fő szereplője itt ül mellettem, úgyhogy gondolom, ő majd részletesebben is beszámol arról, hogy a magyar kormány hogyan fogadta ezeket az ajánlásokat. Magát az egész folyamatot az Ecofin ülése fogja július 8-án jogilag is véglegesíteni.

Azt gondoltam, hogy a mai ülésen leginkább arról szólnék, amik nem maguk az ajánlások, mert ugyan ezek kétségtelenül fontosak, de ezzel egyenrangú fontosságot élvez a Bizottság véleménye szerint maga a szemeszter, annak az alapelve, és az, hogy egyáltalán miért van szükség erre a folyamatra, hogyan alakulnak ki az ajánlások, mi indokolja az egyes ajánlásokat általában és természetesen Magyarországra vonatkozóan is. Gyakorlatilag ezzel az aktussal július 8-ával zárul le a negyedik európai szemeszter; ez az évnek az első fele. Ennek az első félévnek a során, amely értelemszerűen nem pontosan fedi le a naptári évet, gyakorlatilag a szakpolitikák koordinációja zajlik, és a második felében az Európai Tanács által elfogadott, tehát a tagállamok legfelsőbb szintjén elfogadott ajánlások megvalósítása zajlik, többek között a nemzeti költségvetéseken keresztül.

Ennek az egész folyamatnak és koordinációnak az alapvető célja, amit semmiképpen nem szabad szem elől téveszteni, Európa hosszú távú növekedési stratégiájának a megvalósítása, az Európa 2020 stratégiában lefektetett célok megvalósítása. Ezek szintén nem a Bizottság fantazmagóriái, ha szabad így fogalmaznom, hanem a tagállamok által elfogadott, mindenki számára érvényes célkitűzések. Gyakorlatilag ezek a javaslatok minden év koranyarán összefogják az addig lefolytatott különböző eljárásokat, tehát a Bizottság több szempontú értékelését egyszerre jelenítik meg. Értékeljük a költségvetést, a strukturális politikákat, a makrogazdasági egyensúlyhiányt, és azt is megnézzük, sőt, kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a különböző szakpolitikák és eszközök összehangolását hogyan valósítják meg az egyes tagállamok.

Konkrétan három fő dokumentumra hivatkozunk: egyrészt a nemzeti reformprogramra, amelyet a kormány benyújt, illetve ennek az elemzését végezzük el; nyilván a konvergenciaprogramra, ugyanígy a makrogazdasági előrejelzéseinkre, évente háromszor kerül ezekre sor, novemberben, februárban, májusban; valamint a makrogazdasági egyensúlyhiányt elemző részletes vizsgálatainkra. Az egész folyamat alapja - és ezt is érdemes hangsúlyozni, amit részemről minden alkalommal meg is teszek - a tagállamok és a Bizottság partnersége. Évente háromszor - októberben, februárban, áprilisban - találkoznak a Bizottság és a tagállamok képviselői magas szinten, magyar részről általában államtitkári vagy helyettes államtitkár szint veszt részt ezeken a szakmai találkozókön, a Bizottság részéről pedig a Főtitkárság illetékes vezetője, igazgatója.

Ezeken a fő egyeztető találkozókön kívül rendszeres, tematikus találkozókön is folyamatosan napirenden van a téma: EFC-ülések, EPC-ülések. Említettem a három forecast-unkat, tehát előrejelzésünket. Ezeknek az előrejelzéseknek a kidolgozása során is rengeteg egyeztetés zajlik tisztviselői szinten a Bizottság és minden egyes kormány képviselői között. A két program a konvergenciaprogram és a nemzeti reformprogram.

Mindezekén túl szakértői egyeztetések zajlanak a tagállamokban egyrészt Brüsszelben, másrészt Budapesten. Budapesten, illetve a többi fővárosban ezeknek az egyik főszerelői az úgynevezett európai szemeszter tisztviselők, Magyarországon

Zúgó Liliána látja el ezt a funkciót az utóbbi egy évben. Ez egy viszonylag új fejlemény, azt hiszem, a múltkor már említést tettem róla. Nagyon jól bevált egyébként ez a kezdeményezés, ezért úgy döntött a Bizottság, hogy idéntől megduplázza a tisztviselők számát minden országban, tehát Liliánához hamarosan csatlakozni fog egy másik kolléga, és hasonló fejleményre kerül sor valamennyi tagországban.

Az ideai csomag több szempontból eltér a korábbi évektől. Néhány eltérést, különbséget kiemelnék ezek közül. Az egyik természetes, nevezetesen az, hogy 2014-ben elindult az Európa 2020 stratégia felülvizsgálata. Erről már 2010-ben, a stratégia elfogadásakor döntés született. Ez egy félévi felülvizsgálat, amelynek az a célja, hogy hozzáigazítsuk a stratégiát a megváltozott környezethez, beépítsük az elmúlt évek tapasztalatait.

Ezzel kapcsolatban a Bizottság kiadott egy anyagot tavasszal, nyilvános konzultációra bocsátotta ezt az anyagot. Október 31-ig tart ez a konzultáció. Maga a felülvizsgálat reményeink szerint, feltételezéseink szerint 2015 márciusában az Európai Tanács ülésén fog véget érni vagy új kezdetet venni, attól függ, hogy honnan közelítjük meg ezt a kérdést. Erre a konzultációra egyébként szívesen várjuk akár a testület, akár egyének véleményét, tehát ez egy széles körű konzultáció, stakeholder-eket is tájékoztattunk - nem túl szép magyar szó, de mégiscsak használjuk - erről, tehát megint csak azt reméljük, hogy minden országból sok értékes információt kapunk ehhez.

A következő nagyon lényeges újdonság - szintén egyszeri alkalom -, hogy az új hétéves pénzügyi perspektíva kapcsán jelenleg zajlik az úgynevezett partnerségi megállapodás és az operatív programok véglegesítése. Jól emlékszünk arra, hogy a keret elfogadásakor komoly viták övezték azt, hogy mennyiben kapcsolódjon a partnerségi megállapodás, illetve az országspecifikus ajánlások.

Szintén állam- és kormányfői szinten, tehát egyetértéssel az a megállapodás született, hogy ez a két folyamat szorosan egybekapcsolódik, éppen ezért az országspecifikus ajánlások jelölik ki azokat a prioritásokat, amelyek alapján az elkövetkező hét évben az uniós pénzügyi támogatásokhoz hozzá lehet férni. Itt a szolidaritás és a felelősség viszonyát tartottuk fontosnak hangsúlyozni. Gyakorlatilag a strukturális alapokból való finanszírozás egyik nagyon fontos feltétele, hogy a fellendülés, a reform, a növekedés céljait támogassák ezek a források, vagyis azokat a reformokat, amelyeket az országspecifikus ajánlások részleteznek, és amelyek az Európa 2020 stratégia kitűzött céljainak elérését támogatják.

Azért hangsúlyozom ezeket viszonylag részletesen, mert az a tapasztalat, hogy nemcsak Magyarországon, minden tagországban, amikor kijön ez a dokumentum, a programoknak a bizottsági ajánlás, minden országban, talán érthetően, néhány dolgot szoktak kiemelni, a média is ezekkel foglalkozik anélkül, hogy megvilágítaná azt, hogy miért történik mindez, és mi ennek az átfogó célja, holott - ahogy említettem a bevezetőmben is - ez legalább olyan fontos, mint maguk az ajánlások.

A harmadik fejlemény, amely remélem, nem egyszeri, hanem maradandó lesz: az ideai ajánlások más gazdasági környezetben születtek, mint a korábbi évek ajánlásai. Az elmúlt négy év azzal telt, hogy a válságból próbált kilábalni Európa, a növekedést próbáltuk megindítani. Mostanára szerencsére ez a folyamat beindult. Előrejelzéseink szerint 2015-re minden tagállam gazdasága növekedő pályára kerül, a hangsúly ezért minden ország esetében a legsürgetőbb válságkezelő lépésekről áttevődik a növekedés fenntarthatóságára. Ez a csomag, amit hétfőn elfogadtunk, a novemberi éves növekedési jelentésben lefektetett iránymutatásainkat tükrözi. Értelemszerűen figyelembe veszi Európa sokszínűségét, tehát azt, hogy a tagállamok helyzete a válságot követő időszakban nem teljesen egyenletes, sőt, nagyon eltérő,

gondoljunk bele, Görögországtól Svédorszáig terjed az Unió, értelemszerűen az ajánlások fókuszának is tagállamonként eltérőnek kell lennie.

Nagyon erőteljesen hangsúlyozza a csomag, hogy meg is kell valósítani ezeket az ajánlásokat, azokat a kéréseket, javaslatokat, amelyek itt megfogalmazódnak, e nélkül nem lehet sikeres az Európa 2020 stratégia.

Olvasták a javaslatokat, feltételezem, tehát önök is látták, hogy nagymértékben építenek az előző évben tett ajánlásainkra az ideai ajánlások. Megfigyelhető, hogy több ajánlás évente ismétlődik. Ennek az egyik oka, hogy stabilitást mutatnak a prioritások, másrészt pedig hosszabb távú reformokat javasolnak, amelyeknek a teljesítéséhez értelemszerűen nem elegendő egy-másfél év. Tehát ez az egyik oka az ismétlésnek. Felmerült egyébként itt a bizottság ülésén is meg a médiában is, hogy nemcsak Magyarországon, hanem más országokban is komoly közgazdászok megkérdőjelezték azt, hogy vajon van-e értelme ennek az egész folyamatnak, merthogy úgyse valósul meg semmi. Elhangzott, hogy 5 százalék valósul meg, 10 százalék valósul meg; most négy évre visszatekintve a belső elemzéseink egyértelműen azt mutatják, hogy ha nagyon leegyszerűsítjük - nyilván nehéz ezt, mert országonként is eltér a megvalósítás aránya, de mégis összeurópai szinten azt láthatjuk -, a tagállamok gyakorlatilag az ajánlások döntő többsége, kétharmada nyomán tesznek konkrét lépéseket.

Ugyanilyen fontos, hogy a reformok szükségességét gyakorlatilag egyetlen tagállam sem kérdőjelezi meg elvi alapon, tehát mindenki azt gondolja, hogy szükségesek a reformok.

Ha megnézzük, hogy ez a kétharmad hogyan áll össze, akkor az tapasztalható, hogy körülbelül az ajánlások egyharmadát már megvalósították a tagállamok, tehát ezek teljesültek, egy következő harmadának a megvalósítása folyik, és a harmadik egyharmada, tehát mintegy 30 százaléka az az ajánlásainknak, amelyekről jelenleg is egyeztetések zajlanak, értelemszerűen minden országban más és más témában, más és más intenzitással. Látható, hogy ezek az ajánlások meghozták az első eredményeiket, több tagország kikerült a programokból; most nem sorolom fel valamennyit.

Szintén fontos különbség az államháztartási helyzet folyamatos javulása, megint összeurópai szinten. A válság kitörése óta az idén lesz első ízben olyan helyzet, amely szerint az uniós tagállamok összesített költségvetési hiánya a 3 százalékos GDP-korlát alá fog csökkenni.

Az is látható, hogy a szép és tagadhatatlan sikerek ellenére a fellendülés sérülékeny és nem egyenletes; ezt olvasni lehet minden ország médiumában bőségesen. Azt gondolom, annak van értelme, ha ennek a történetnek mind a két oldalát bemutatjuk, s ha lehet, igazságosan. Tehát vannak sikerek, s nyilván vannak további teendők. Ezek közül nagyon fontos a foglalkoztatáspolitikai, ahol szintén lényegében minden tagországban további reformokra van szükség. Az oktatási és a jóléti rendszerek teljesítményét szintén javítani kell, a válság nyilvánvalóan mindenhol nyomot hagy. Kiemelt figyelmet szentelünk az ifjúsági munkanélküliség elleni küzdelemnek. Itt egy új eszközt is rendelkezésre bocsátottunk, az ifjúsági garanciát, amelynek a végrehajtása már zajlik a tagállamokban. Ezt folytatni kell.

Az adózás súlypontját a munkát terhelő adókról a rendszeres fogyasztási vagy környezetvédelmi adók irányába javasoljuk áthelyezni. Ez a foglalkoztatást jobban ösztönzi, és javítja az adószabályok betartását, és az adócsalás elleni küzdelemhez is segítséget ad.

Szintén fontos a gazdaságok versenyképességének növelése, éppen ezért számos ajánlásban, számos tagországban szorgalmazzuk azt, hogy a szolgáltatási

szektor, az energiaszektor, a közlekedési infrastruktúra, a K+F rendszerek és a versenyjog területén további reformok szülessenek.

Hasonlóan nagyon fontos az adósság csökkentése. Még mindig nagyon sok olyan tagállam van, amelynek az adóssága túllépi a GDP száz százalékát. Szerencsére Magyarország nem ebbe a körbe tartozik, bár változatlan az adósság, túlzottan magas, amire ki is térünk a Magyarországra vonatkozó javaslatunk során.

Említettem már a 3 százalékos GDP-korlátra vonatkozó jó hírt. Magyarország, mint tudjuk, a túlzott hiányeljárásból tavaly szerencsére kikerült, az idén további hat ország kerül ki, köztük két szomszédunk, Ausztria és Szlovákia, így összességében már csak 11 tagállam marad benne ebben az eljárásban. Talán emlékszünk még rá, hogy a folyamat csúcspontján 24 tagország volt a 27-ből ebben benne, tehát ez is egy nagyon markáns csökkenés.

Konkréten Magyarországról néhány fő elemet hangsúlyoznék. Ismét hét területen javasolt a Bizottság ajánlásokat. Ezek a közpénzügyek, a pénzügyi szektor, az adózás, a munkaerőpiac, a szegénység, az üzleti környezet, az oktatás, a hálózatos iparágak, az energiaszektor, a közlekedés. Ezen belül mintegy 35 részletes szakpolitikai ajánlásra tettünk javaslatot. Hogy miért tesszük mindezt, mi ennek az oka? Ezt egy úgynevezett szolgálati munkadokumentumban fogalmaztuk meg - az hiszem, ez pályázhat a legcsúnyább nevű bizottsági anyagok címére, de így hívják -, amelynek a tartalma azt hiszem, hogy mindenképpen megfontolásra érdemes. Sok olyan félreértést eloszlathat - megint nem csak Magyarországon, hanem minden tagországban -, amely az elsődleges felületes elemzésekben elharapózni látszik.

Ebben az anyagban nyilvánvalóan elismerjük azokat az előrelépéseket, amelyeket Magyarország az utóbbi évben megtett. Az EDP-ből való kijövetelre már utaltam, de ilyenek az online pénztárgépek bevezetése, a munkahelyvédelmi törvény egyes elemei, a gyermekgondozási hálózat fejlesztése. Továbbra is kihívást jelent ugyanakkor véleményünk szerint a magas államadósság. Nagyon fontos, szintén nem tudjuk eleget hangsúlyozni, hogy az alacsony keresetűeknek az adócsökkentését látjuk indokoltnak, a bankok portfóliótisztítását, a devizahiteleket, az oktatás esélyegyenlőségre gyakorolt hatása véleményünk szerint szintén kiemelten fontos kérdés, és az energiapiac működése úgyszintén.

Címszavakban talán kettőre térnék ki mindezek közül. Úgy gondoljuk, hogy az adózás területén a szektorspecifikus adók visszafogják a növekedést. A foglalkoztatásban komoly előrelépés történt a női foglalkoztatás feltételeinek javításában - ez mindenképpen pozitívum -, ugyanakkor úgy látjuk, hogy a közmunkaprogramnak fontos célja lenne az, hogy visszavezesse a munkanélkülieket a nyílt munkaerőpiacra. Látjuk azt, hogy történtek ezzel kapcsolatban fejlemények, de úgy érezzük, hogy itt még van bőségesen teendő.

Az üzleti környezetre vonatkozó ajánlásaink között az idén már nem szerepel az igazságszolgáltatás függetlenségére vonatkozó ajánlás. Emlékszünk arra, hogy tavaly ebből volt egy élénk eszmecsere - ha szabad ezt a kifejezést használnom -, az idén ez már nem szükséges, mert megtörténtek azok a minimális reformok, amelyek indokolttá tették azt, hogy az idén ezt már ne jelenítsük meg az ajánlásaink között.

Egy utolsó dolgot emelnék még ki. Sokszor, sok tekintetben, sok szájból elhangzott a rezsicsökkentés témája. Itt nagyon fontos megérteni azt, hogy az Európai Bizottság nem a rezsicsökkentést - as such, szép magyar kifejezéssel - támadja, hanem olyan ajánlásokat tesz, amelyek például az energiahatékonyság javításának megfontolását tűzik ki célul. S azt is javasoljuk, hogy alaposan meg kell vizsgálni az energiaár-szabályozás hatását az energiaszektorbeli beruházásokra és az itt megvalósuló versenyre, nyilván figyelembe véve a kellő nemzetközi tapasztalatokat ebben a tekintetben.

Összességében ennyit kívántam bevezetőként elmondani. Úgy látom egyébként, hogy a célok, a távlati célok tekintetében megegyezik a kormány és a Bizottság álláspontja. Az nyilvánvaló, hogy nem minden egyes területre terjed ki ez a nagy egyetértés, de gondolom, hogy Turóczy László erről majd többet fog mondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Most pedig megadom a szót Turóczy László helyettes államtitkár úrnak. Tessék parancsolni!

Turóczy László tájékoztatója

TURÓCZY LÁSZLÓ, a Nemzetgazdasági Minisztérium helyettes államtitkára: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Először is szeretném megköszönni a lehetőséget, hogy a kormány, illetve a Nemzetgazdasági Minisztérium képviselőjeként a bizottság előtt beszélhetek erről a témáról. Abban a speciális fázisban vagyunk most, amikor az előző kormány államtitkárai már elvesztették a megbízásukat, az új államtitkárok kinevezésére pedig ezekben a napokban kerül sor. Ennek köszönhető az, hogy az NGM ma csak helyettes államtitkári szinten tudja magát képviseltetni - ezért az elnézésüket kérjük -, ettől függetlenül igyekszem minden tőlem telhetőt megtenni, hogy a kérdéseikre választ tudjak adni.

Ahogy nagykövet úr is említette, június 2-án, a múlt héten hétfőn tette közzé a Bizottság az ajánlásokra vonatkozó javaslatát. Fontos hangsúlyozni azt, hogy az ajánlások tartalmáról előzetes egyeztetés nem folyt, nem folyhatott az Európai Bizottság és a kormány között. Amiről egyeztetések folytak, az az előző évi ajánlások végrehajtása, teljesítése. A Bizottság velünk nem osztotta meg az új ajánlásoknak - hogy úgy mondjam - a tervezetét, tehát az a csomag, amely június 2-án megjelent, a mi számunkra is újdonság volt, mi azt nem láttuk korábban, mi is 2-án ismerhettük meg ennek a tartalmát. Ennek ellenére nem tartalmazott nagyon sok meglepetést a csomag. Ahogy nagykövet úr már jelezte, ugyanazon a hét területen fogalmazott meg ajánlásokat ez a csomag is, mint az elmúlt évben, és az ajánlások fő iránya és hangneme is nagyrészt megegyezett az előző évvel. Tehát valóban ugyanúgy ajánlásokat kaptunk a költségvetési keretrendszer területén, a hitelezés élénkítése területén, az adórendszer versenyképesebbé változtatása irányába, a munkaerőpiac területén, az üzleti környezet fejlesztése területén, az oktatás területén és végül az energia és a közlekedés vagy együtt az úgynevezett hálózatos iparágak területén, mert ezek a területek teljesen megegyeznek az elmúlt évi fő területekkel.

Ha egy mondatban kellene összefoglalnom azt, amit a kormány részéről az ajánlásokról gondolunk, akkor valóban ennek a mondatnak az lenne az első fele, hogy a fő irányokkal, célokkal nagy vonalakban teljesen egyetértünk. Ahogy már elhangzott, az európai szemeszter alapvetően az Európa 2020 stratégia megvalósításának az intézményi keretrendszerét adja, és valóban Magyarország ezekkel az Európa 2020 célkitűzésekkel, mind az általános célkitűzésekkel, ami alapvetően egy növekedési célkitűzés, mind pedig annak az egyes, fő indikátorokra lebontott, számszerű célkitűzéseivel, amit saját maga számára Magyarország vállalt, maximálisan egyetért. Itt tehát semmilyen vita nincsen közöttünk, a Bizottság és a magyar kormány között.

Ahol nem teljesen értünk egyet az ajánlásokkal, az részben az, hogy hogyan értékeli a Bizottság Magyarország előrehaladását ezen célok irányába, részben pedig az, hogy ezen előrehaladás fényében milyen konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a Bizottság ezen célok irányába.

Ami az értékelést illeti, úgy érezzük és teljesen meg is vagyunk arról győződve, hogy Magyarország mind az elmúlt négy évben, mind konkrétan az elmúlt évben is

igen sokat lépett előre az Európa 2020 célkitűzések megvalósítása érdekében. Ha visszaemlékezünk, felidézünk azokat a számszerű nemzeti vállalásokat, amelyeket Magyarország 2011-ben az Európa 2020 stratégia megvalósítására vállalt - a foglalkoztatás bővítése, a kutatás-fejlesztési ráfordítások bővítése, az energiahatékonyság javítása, az oktatás területének a javítása, a társadalmi felzárkózás elősegítése -, úgy látjuk, és a statisztikai adatok is ezt igazolják, hogy a legtöbb területen érdemi előrelépés történt Magyarországon, akár akkor is, ha csak az elmúlt egy évre tekintünk vissza, sőt, például, ha a foglalkoztatásra szűkítjük le most az értékelésünket, itt az európai országok élmezőnyébe tartozunk abból a szempontból, hogy mennyit léptünk előre egy év alatt. Ez persze nem azt jelenti, hogy már közel járnánk a célhoz, hiszen még sajnos, távol vagyunk a 70 százalékos foglalkoztatási célkitűzéstől, de tény, hogy az elmúlt évben igen sokat léptünk előre, és a foglalkoztatási ráta az elmúlt 25 évben sosem volt olyan magas, mint jelenleg Magyarországon.

De ha még általánosabban tekintjük, az egész Európa 2020 stratégia egy növekedési stratégia, az intelligens, fenntartható és befogadó gazdasági növekedés a fő célkitűzése. A magyar gazdaság hál' istennek az elmúlt évben - most már negyedévről negyedévre - gyorsuló ütemben növekszik, így azt gondoljuk, hogy a legjobb úton haladunk afelé, hogy az Európa 2020 célkitűzést számszerű értelemben is teljesíteni tudjuk. Úgy gondoljuk, hogy a Bizottság értékelése és az ebből levezetett ajánlások nem mindenben tükrözik ezt az egyértelmű javulást, azt a helyzetet, hogy Magyarország bizony ezen a területen egyértelműen jól teljesít, és jobban teljesít, mint számos más európai uniós tagország. Általánosságban ennyit az ajánlásokról.

Most néhány részletes pont a tekintetben, hogy a konkrét ajánlásokról mit gondolunk a kormányzat részéről. A helyzet tavaly is ugyanez volt, tavaly is az általános irányokban nem volt vita, ugyanakkor a konkrét ajánlások közül számosat vitattunk. Akkor ez eljárásjogilag ahhoz vezetett, hogy a magyar kormány ahhoz a jogi dokumentumhoz, amely elfogadta az országspecifikus ajánlásokat - ez egy Ecofin-tanácsi dokumentum volt -, egy egyoldalú nyilatkozatot fűzött, és ebben az egyoldalú nyilatkozatban kifejtettük, hogy melyek azok az ajánlások, amelyekkel Magyarország tavaly nem értett egyet. Érdekes ezen az öt ponton végigmenni, mert ezek részben megismétlődnek, részben eltűntek az ideai ajánlások közül.

Egyrészt - és ez talán a legfontosabb - tavaly is hangsúlyoztuk, hogy nem fogadunk el semmifajta kritikát az igazságszolgáltatás függetlenségével kapcsolatban, és valóban tavaly is az ajánlások végleges változatában már nem az igazságszolgáltatás függetlenségére irányult az ajánlás, hanem csak az igazságszolgáltatás javítására. Itt örömmel állapítottuk meg, hogy sikerült meggyőzni a Bizottságot a tekintetben, hogy itt egyszerűen nincs miről beszélni, mivel azt gondoljuk, a magyar igazságszolgáltatási rendszer függetlenségéhez semmifajta kétség nem férhet, és a hatékonysága sem tér el érdemben az európai országok általános szintjétől. Örömmel láttuk, hogy idén ez a kérdéskör teljesen eltűnt az országspecifikus ajánlások közül, ezt egyértelmű pozitívumként értékeljük.

A következő problémás terület az elmúlt évi ajánlások közül az adórendszerre irányult, ahol alapvetően az ajánlások a szektorspecifikus adók kivezetésére, konkrétan a pénzügyi szektor adóterhelésének a csökkentésére, illetve harmadsorban az alacsony keresetűek munkáltatásához kapcsolódó adóterhek csökkentésére irányultak. Itt Magyarország megfogalmazta azt az elvi álláspontot, hogy tekintettel arra, hogy az adózás mint olyan nemzeti hatáskörben maradt, nem örülünk annak, ha a Bizottság ezen a területen konkrét ajánlásokat fogalmaz meg, különösen olyan konkrétuságú ajánlásokat, amelyek egyes adók növelésére vagy csökkentésére

irányulnak. Magyarország egyébként ezzel nincsen egyedül az EU-tagállamok közül, tehát mások is vannak, akik óvatosan kezelik a Bizottság ajánlásait ezen a területen.

Itt az ajánlások nagyrészt megismétlődtek az elmúlt évhez képest, tehát ugyanezeket az ajánlásokat a Bizottság idén is megfogalmazta, amelyeknek viszont értelemszerűen nem örülünk, nem értünk velük egyet, mivel azt gondoljuk, hogy az adórendszernek az elmúlt években végrehajtott átalakítása pont a magyar gazdaság versenyképességének a javítására irányult, és bizony ennek is szerepe van abban, hogy a gazdasági növekedés beindult, és a beruházások különösen rendkívül dinamikus ütemben bővülnek.

Szóba került a szektorspecifikus adók kérdése. Itt mi azt gondoljuk, hogy persze, az adók önmagukban sohasem jók, adót fizetni senki sem szeret, és valóban az adó mint olyan a növekedést inkább fékezi, mint gyorsítja, ugyanakkor azokról az úgynevezett szektorspecifikus adókról, amelyeket a Bizottság torzító hatásúként értékel, azt gondoljuk, hogy ezek az adók azok, amelyek a legkevésbé fékezik a gazdasági növekedést, és ezek azok az adónemek, amelyek valóban negatív gazdasági hatás nélkül tudják biztosítani azokat a pénzügyi bevételeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a költségvetést úgy tartsuk egyensúlyban, hogy ne legyen szükség a társadalom széles köre által is érzékelhető megszorításokra. Ezt jelenti az, hogy ezek az adók alapvetően forgalmi típusú adók, és nem a munkát, nem a jövedelmeket sújtó adók, és alapvetően azok az ágazatok érintettek, amelyeknek a teherviselő képessége nemzetgazdasági összehasonlításban a legmagasabb.

A következő fontos és kritikus terület a hatósági energiaárak területe, ahol az elmúlt évében azt az ajánlást fogalmazta meg a Bizottság, hogy fokozatosan vezessük ki a hatósági energiaárakat. Nagyon határozottan jelezte a kormány, hogy ezzel semmilyen formában nem ért egyet, és egyébként nem is létezik olyan kötelezettség, ami Magyarországot erre kényszerítené. Itt is pozitív elmozdulásnak érzékeljük azt, hogy az ideai ajánlásokban, már nem a hatósági energiaárak kivezetésére hív föl bennünket a Bizottság, hanem egyszerűen arra, hogy értékeljük, elemezzük részletesen ezeknek a hatósági áraknak a hatásait a szektor versenyképességére, beruházásaira és más területeken is. Ennek az elmozdulásnak örülünk.

Annak nem örülünk, hogy az ajánlásokhoz kapcsolódó értékelésben a Bizottság mintegy már megelőlegezi ennek az elemzésnek az eredményét, mert abban a Bizottság már azt állapítja meg, hogy ezek a hatások egyébként negatívak. Mi azt gondoljuk, hogy ezeket a hatásokat, ha értékelni kell, akkor ne előlegezzük meg ennek az eredményét, másrészt pedig ne csak a szektor versenyképességére gyakorolt hatásait vizsgáljuk, hanem szélesebb körben, a társadalom egészére gyakorolt hatásait is vizsgáljuk, elemezzük, és ennek a fényében értékeljük a hatósági energiaárak intézményének és általában a rezsicsökkentés gyakorlatának a hatásait.

Két további kritikus pont volt még az elmúlt évi ajánlásokban, amelyek szintén részben ismétlődtek meg. Az egyik a közmunkára vonatkozott, ahol a Bizottság tavaly a közmunka dominanciájának a csökkentését kérte tőlünk. Ezzel akkor azért nem értettünk egyet, mert a közmunka jelentőségének, súlyának a növelésére a kormány akkor lát lehetőséget, ha a gazdasági növekedés olyan ütemben gyorsul fel, hogy ha a piac, a versenyszektor munkahelyteremtő képessége olyan mértékben javul, hogy a közmunka helyét fokozatosan átveheti a versenyszféra, tehát az emberek a közmunkából fokozatosan átkerülhetnek a piaci munkahelyekbe. Úgy látjuk, hogy erre csak hosszú távon van lehetőség, különös tekintettel arra, hogy Magyarországon igen jelentős a munkaerő-tartalék, igen alacsony az aktivitási ráta, ami örvendetesen növekszik, de még mindig sokat kell növekednie ahhoz, hogy elérjük az Európa 2020 célkitűzés keretében meghatározott célokat.

S végül az utolsó pont az üzleti környezet értékelése és az azon a területen megfogalmazott ajánlások. Itt tavaly is alapvetően azzal volt problémánk, és ez a probléma sajnos az idén is fennmaradt, hogy úgy gondoljuk, a Bizottság egyoldalúan negatívan értékeli a hazai üzleti környezetet. Azt gondoljuk, hogy abban a gazdaságban, ahol a beruházások most már harmadik negyedéve kétszámjegyű ütemben bővülnek és ez a bővülés nem elsősorban az állami beruházásoknak köszönhető, hanem a feldolgozóipari beruházásoknak, amelyek exportkapacitásokat hoznak létre és amelyek magánszereplők beruházási döntésén alapulnak, és egyébként gyakorlatilag a gazdaság összes szektorában bővülést mutatnak a beruházások, nos ha ilyen számok jellemzik a gazdaságot, akkor indokolatlan azt a képet kelteni, mintha Magyarországon az üzleti környezettel súlyos problémák lennének.

Ezek voltak tehát azok az ügyek, amelyek a tavalyi ajánlásokból maradtak vagy nem maradtak, és ezekhez keletkezett néhány olyan új ügy, amelyekkel kapcsolatban szintén hangsúlyozottan jelzi a kormány, hogy nem ért egyet velük az ajánlások közül. Ezek közül az első a költségvetés egyensúlyával kapcsolatos kritikánk, ahol a Bizottság javaslatában arra hív föl bennünket, hogy a GDP 0,9 százalékának megfelelő mértékben igazítsuk ki az ez évi költségvetést, ennyivel javítsuk az ez évi költségvetési egyenleget. Ezzel szemben mi úgy látjuk, hogy az ez évi költségvetés megalapozott, mindenfajta további kiigazítás nélkül tartható a kormány által vállalt 3 százalék alatti GDP-arányos hiány, és ezzel teljesíteni tudjuk a saját magunk által vállalt középtávú fiskális célokat és az államadósság csökkentéséhez szükséges egyensúlyjavulást is.

A másik fontos kifogásolt elem az oktatással kapcsolatban jelent meg, amelynek elsőre talán nem olyan hűsbavágó a tétje, mint mondjuk a költségvetési egyenleg esetében, de mégis az oktatásban megjelent egy olyan szó, amely ellen azt gondolom, Magyarországnak hivatalból kifogást kell emelnie, ez pedig a „szegregáció” szó. Abban nincs vita köztünk, hogy szükség van az oktatás javítására, az oktatás befogadó jellegének a javítására, a társadalmi esélyegyenlőségnek az oktatási szektorban való erősítésére is, ugyanakkor az ellen kifogást kell emelnünk, hogy ezt szegregációnak nevezzük - az ajánlás a szegregáció visszaszorítására szólít föl -, és egyébként Magyarország az egyetlen ország, amely ezt az ajánlást ebben a megfogalmazásban megkapta. Az gondoljuk, hogy ez ellen föl kell emelnünk a szavunkat. Nem az ajánlás fő irányával van problémánk, hanem azzal a sugallattal, amit ennek a szónak a használata az ajánlásban - úgy gondoljuk, hogy - jelent.

A harmadik problémás terület pedig a munkanélküli-segély időtartamára vonatkozó ajánlás, ahol az ajánlások ennek az újbóli meghosszabbítására vagy ennek az átgondolására hívnak föl. Itt egyszerűen azt kívánjuk jelezni, hogy amikor a kormány 2011-ben a Széll Kálmán-terv keretében a munkanélküli-segély időtartamát a jelenlegi szintre csökkentette, akkor a fő célja az volt, hogy a munkakínálatot bővítse és a munkaerő-tartalékokat a munkaerőpiacra vezesse, magyarul a társadalompolitika, a szociális támogatások, a nyugdíjrendszer és számos más terület átalakításával együtt arra törekedett, hogy minél többen keressenek és vállaljanak munkát a munkaerőpiacon. Azt gondoljuk, hogy a munkanélküli-segély időtartamának az újbóli visszanövelése nem ebbe az irányba mutat, ezért jöllehet önmagában azzal, hogy átgondoljuk, nincs kifogásunk, de azt gondoljuk, hogy mi ezt már átgondoltuk akkor, amikor három évvel ezelőtt ezt a lépést megtettük, ezért ezzel az ajánlással ebben a formában nem értünk egyet.

Van három, az eddigiekhez képest nem annyira fajsúlyos, de szintén olyan pont, ahol vitában állunk a Bizottsággal. Az egyik a Költségvetési Tanács szerepe, ami gyakorlatilag ugyanaz a vita, amit az elmúlt évben, sőt években már lefolytattunk, de úgy érezzük, mi sem tudtuk meggyőzni a Bizottságot arról, hogy a jelenlegi

Költségvetési Tanács mindenben kielégíti azokat az elvárásokat, amiket a Bizottság megfogalmaz, és a Bizottság sem tudott minket meggyőzni arról, hogy csak az egyedül általa javasolt Költségvetési Tanács-modell lenne megfelelő.

Szintén ugyanez a kategória az úgynevezett piackorlátozó lépések az üzleti környezet keretében, ahol az ajánlások ezek nevesítése nélkül, de ezeknek a visszavonására hívja föl a kormány. Mi azt gondoljuk, hogy azok az intézkedések, amiket a Bizottság kifogásol, megalapozott intézkedések. Ha egyenként végignézzük őket - legyen az a gyógyszerpiac, legyen az a dohány-kiskereskedelem vagy legyen az általában a kiskereskedelem -, azt látjuk, hogy ezek mögött mind olyan megfontolások állnak, amelyek túlmutatnak önmagában a versenyjogi megközelítésen, ezért nem tervezzük, nem kívánjuk ezeket a lépéseket visszavonni.

S végül az utolsó ilyen pont, amit érdemes kiemelni, az az Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal függetlensége. A Bizottság még mindig elégtelennek érzi ennek az intézménynek a függetlenségét, jöllehet a magyar közjogi berendezkedésben ennél függetlenebb intézmény elméletileg egyszerűen nem képzelhető el. Tehát mi azt gondoljuk, hogy a közműhivatal függetlenségét nem érheti semmifajta kritika. És egy ettől független döntés az, hogy egyébként a minisztériumnak mi a formális szerepe a hatósági energiaárak meghatározásának a keretrendszerében, tehát hogy a keretek kijelölésében milyen szerepe van a minisztériumnak, de azt gondoljuk, hogy ez a hivatal függetlenségétől független kérdés.

Általánosságban röviden ennyit gondoltam elmondani az ajánlásokról, illetve arról, hogy a kormány részéről hogyan értékeljük azokat. Néhány mondatban a további egyeztetési folyamatról beszélnék. Egy nap alatt, június 3-án éjfélig kellett az Európai Bizottság számára megküldenünk az ajánlásokkal kapcsolatos írásos észrevételeinket. Ezeket az észrevételeket a múlt héten kedden meg is küldtük a Bizottság számára, és a múlt hét második felében multilaterális keretek között szaktanácsadói szinten megkezdődött ezeknek az ajánlásoknak az egyeztetése, tehát valamennyi tagállam együttesen egyezteteti a saját ajánlásait a Bizottsággal és egymással. Ennek az egyeztetésnek jelenleg a közepén vagyunk, tehát vannak olyan egyeztetések, amelyek már lefolytak, mások pedig ezekben a napokban folynak. Van már olyan terület, ahol úgy gondoljuk, hogy sikerült előrelépést elérni, és ahol sikerült olyan irányba módosítani az ajánlásokat, amelyekről azt gondoljuk, hogy jobban tükrözik a mi álláspontunkat, ugyanakkor nagyon sok vitás kérdés továbbra is fennmaradt és várhatóan fenn is fog maradni még a következő, az e heti szaktanácsadói ülések lezárása után is.

Ezt követően az ajánlások csomagja először COREPER szinten vagy Miniszteri Tanács-szinten kerül megvitatásra, és végül június végén az Európai Tanács fogja politikailag jóváhagyni az ajánlásokat. Itt fontos hangsúlyozni azt a magyar álláspontot, amit évek óta következetesen képviselünk: különös tekintettel arra, hogy vannak olyan konkrét ajánlások, amelyekkel Magyarország nem ért egyet, annak ellenére, hogy az ajánlások irányait általában el tudjuk fogadni, de a kifogásokra tekintettel Magyarország azt az álláspontot képviseli, hogy az Európai Tanács ezeket az ajánlásokat általános támogatásáról biztosítsa. Az angol nyelvű vájt fülűek számára a generally endorse kifejezés jelenti ezt. Az elmúlt években mindig ezzel a fordulattal fogadta el az Európai Tanács az ajánlásokat, szemben azzal a törekvéssel, amely megnyilvánulhat az idén is, hogy approve legyen, tehát hogy jóváhagy. Fontosnak tartjuk azt a distinkciót, hogy Magyarország nem az összes ajánlás minden betűjéhez adja a jóváhagyását, hanem alapvetően csak az ajánlásokhoz általában a fő irányait és a céljait tekintve.

Elnök úr, köszönöm szépen a figyelmet, ennyit gondoltam elmondani, és örömmel válaszolok a kérdésekre.

ELNÖK: Köszönjük szépen a két beszámolót. Most megnyitom a kérdések lehetőségét. Kérem képviselőtársaimat, hogy tegyék fel a kérdéseiket, kommentjeiket mondják el mind a két előadónak, és összegyűjtve a kérdéseket visszaadjuk a szót az előadónak. Tessék parancsolni! *(Jelzésre:)* Bana alelnök úré a szó. Tessék parancsolni!

Kérdések, hozzászólások, válaszok

BANA TIBOR (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Nagykövet Úr! Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr! A Jobbik úgy értékeli, hogy bizonyos kérdésekben a magunk részéről mi sem értünk egyet a Bizottság által kifejtett ajánlásokkal, viszont nagyon fontos területek vannak, ahol tényleg megfontolandó szempontok szerepelnek, gondolok itt akár a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők számának növekedésére, akár a háztartások eladósodottságával kapcsolatban megfogalmazott felvetésekre vagy éppen a közmunkaprogrammal kapcsolatos kritikákra.

Én mégis egy másik területtel összefüggésben szeretnék kérdezni egyrészt azért, mert államtitkár úr előterjesztésében viszonylag keveset hallhattunk erről, másrészt pedig azért, mert a kormány harcot hirdetett az államadósság ellen. Ehhez képest azt láthatjuk - március végi adatot tudok mondani -, hogy számszerűleg 24 904 milliárd forint hazánk államadóssága. Ha GDP-arányos adatot nézünk, akkor pedig 84,6 százalék ez az arány, ami kis híján rekord a rendszerváltozás óta.

Néhány évvel ezelőtt a kabinet részéről még igen ambiciózus elképzelések fogalmazódtak meg ebben a tekintetben, akár még másfél-két éve is ilyenekről olvashattunk, aztán a legutóbbi konvergenciaprogramban és a legfrissebb nyilatkozatokban már sokkal visszafogottabb tervek szerepeltek. Azt el lehet ismerni, hogy a költségvetési hiány 3 százalék alatt tartása vonatkozásában tényleg eredményeket tud felmutatni a kormány, viszont úgy értékeljük, hogy sok esetben más területek szenvedhetik ennek a kárát. Ezért azt szeretném kérdezni államtitkár úrtól, hogy milyen intézkedéseket kíván tenni a kormány annak érdekében, hogy valóban érdemi előrelépések történjenek ezen a téren is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tóth képviselő úré a szó.

DR. TÓTH BERTALAN (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Végighallgatva a beszámolókat egy kicsit szomorú vagyok legalábbis azzal kapcsolatban, hogy tulajdonképpen az összes ajánlás, ami azért elég fontos társadalmi problémákra mutat rá, a kormány számára mind kifogásolható. Engem nem vigasztal meg az a mondat, hogy az irány elfogadható, de részleteiben tiltakozunk, és a különböző javaslatokat elutasítjuk. Viszont azt gondolom, azok az ajánlások, amelyek megfogalmazásra kerültek, konkrét és komoly társadalmi feszültségekre és társadalmi problémákra hívják fel a figyelmet. Gondolok itt azokra a mutatószámokra, amelyekre az előadók is utaltak, ami a gazdaságot illeti; nekünk az a véleményünk, hogy ez aránytalanságot jelent, tehát ezeknek a mutatóknak a növekedése, az ebből származó össztársadalmi haszon nem minden társadalmi réteget érint, hanem csak egy szűk társadalmi réteget.

A beruházási volumen is - ahogy ön utalt rá - leginkább a feldolgozóipar, a gépjárműgyártás az, ahol jelentkezik, viszont mind a szolgáltató szektorban, mind az energetika szektorában, a távközlés, az informatika szektorában visszaesés tapasztalható. Nyilván itt a különadókat emeli ki maga az ajánlás, de egy fontos problémára hívja föl a figyelmet.

Tartalmaz maga a konvergenciaprogram olyan kitételeket, amelyek szociáliskiadás-csökkentést terveznek, tartalmaz olyat, hogy 2017-ig a közszférában nem kerül sor béremelésre, tartalmaz olyat, hogy az oktatásból további forráskivonás következhet be. Ez a költségvetési hiány tartása miatt fontos, legalábbis a kormány számára. De ezeknek a társadalmi problémáknak a megoldásáról nem esik szó, amiket ezek okozhatnak. Gondolok itt az iskola korai elhagyásának a problematikájára, gondolok itt az ifjúsági munkanélküliségre, gondolok itt az alacsony jövedelmű társadalmi rétegek adóterheire, amelyek mind-mind megjelennek ezekben az anyagokban, de erre megoldási javaslatot nem hallunk. Azt gondolom, hogy az a fejlődési struktúra, amiben a magyar gazdaság jelenleg áll, illetve jelenleg belépett, az aránytalan, és bizonyos társadalmi rétegek kifejezetten vesztesei ennek a gazdaságpolitikának, ennek a fejlődési vonalnak.

Azt látjuk, hogy azon problémák terén, amelyek mind a szektorális adókat érintő ágazatokban, mind a közmunka, a munka világában felvetésre kerültek, az a válasz nem kielégítő, hogy ezzel mi nem értünk egyet, és jók a folyamatok, illetve azzal sem például a közmunkánál, hogy egy hosszú távú folyamat a piacra való visszatérése a közmunkában részt vevőknek. Ehhez igenis programokra van szükség, és szeretnénk világosan olyan programelemeket, olyan javaslatokat látni, amelyek erre a megoldásra koncentrálnak.

Szeretném külön felhívni a figyelmet – hiszen nyilván majd a szakbizottságok ezt végig fogják tárgyalni - egy olyan problémára, amit Lázár János miniszter úr is megfogalmazott itt a meghallgatása során, ez pedig a piaci hitelezéssel kapcsolatos problémafelvetés. A kormány ebben az anyagban, amit kiküldött Brüsszelbe, a Partnerségi Megállapodás és az operatív programok keretében - legalábbis, ahogy Lázár miniszter úr megfogalmazta - a gazdaság fejlesztésére kíván jelentős forrásokat fordítani; 60 százalékos, ez a szám hangzott itt el, amely akár kis- és középvállalkozásoknak is minél nagyobb részesedését jelenti.

Viszont azt is elmondta, hogy ezeknek a támogatásintenzitása uniós szabály alapján 50 százalékos, tehát nem tud olyan előfordulni, ami eddig, hogy 85 vagy akár 100 százalékos támogatásban valósulnak meg projektek. Itt a vállalkozásoknak elő kell teremteni az önerőt, és itt kapcsolódik össze a piaci hitelezés csökkenésével a probléma. Azt szeretném megkérdezni, hogy hogyan tervezi a kormányzat, hogy miközben az uniós források gazdaságfejlesztésre fordítandó összegének 60 százalékat ebben a szférában kívánja elkölteni, mindeközben a piaci hitelezés nem fogja kielégíteni az önerőigényeket, és azt gondolom, hogy a Magyar Nemzeti Bank által elindított hitelezési program sem tudja ezt pótolni. Tehát azt szeretném még egyszer megkérdezni, hogy erre van-e valamilyen javaslat, valamilyen program, vagy készül-e a kormányzat ennek a problémának a megoldására. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Több kérdést nem látok. *(Jelzésre:)* Tessék, Józsa képviselő úr a szó.

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Köszönöm szépen. Úgy látszik, az ellenzéki oldalt érdekli ez a tájékoztató alapvetően, a kormányoldal nem kíván ehhez hozzászólni, pedig ez egy nagyon éles szakmai kérdés, és elnök úr tényleg példás módon gyorsan napirendre tűzte; lehet, hogy ha egy héttel később, akkor államtitkári szinten lehetett volna képviselni azt az álláspontot, aminek nem a képviselőtével van problémám, hanem a tartalmával.

Én megértem azt, hogy kormánytisztviselőként helyettes államtitkár úrnak ezt kell elmondania, de azt azért itt egy parlamenti bizottsági ülésen fontos rögzíteni, hogy más egy szakbizottsági megközelítés és más, mondjuk, a választási kampányban

vagy amit a plakátokon kiírnak. Tehát az, hogy most pozitívnak ítéli például a beruházási rátában tapasztalható, két számjegyű növekedést, a mögött az van, hogy a kormányváltást követő három évben olyan mértékig lecsökkent a beruházási ráta, ami hosszú évekre kérdésessé tesz egy növekedési kilátást. Tehát, amikor 15-16 százalék köré lemegey a beruházási ráta, az nemcsak az adott év GDP-mutatójából hiányzik, hanem a következő évekből is.

Amit ön teljes elhivatottsággal mond miniszterelnöke nyomán, hogy a forgalmi típusú adókat, illetve a szektorális adókat kívánják növelni, e mögött azért az is ott van, hogy a magas általános forgalmi adó a szegények adója. Tehát amikor az alapvető fogyasztási cikkek forgalmi adója 27 százalék, az arányában sokkal jobban sújtja azt, aki a létminimum környékén vagy az alatt él, mint azt, aki az önök egykulcsos személyi jövedelemadó rendszerének a kedvezményezettje. Amikor az Unió erre felhívja a figyelmet, akkor ez egy valós társadalmi problémát tükröz. Az MSZP részéről rögzíteni kívánom, hogy ilyen értelemben mi sem tartjuk jónak ezt a magas forgalmi adót. Veszélyesnek tartjuk a különadók rendszerének a bővítését, ugyanis ezt szépen visszahárítják a cégek. Most láttam egy elemzést - ön is mondta, hogy szakmailag elemezni kívánják az Unió felhívására ezeket a hatásokat, például az energiaárak csökkentésénél -: a tranzakciós adót száz százalékban továbbhárították a cégek, sőt bizonyos alapvető bankkártya-szolgáltatások díja is jelentősen megnőtt.

Azt kérem, hogy az Unió részéről kapott ajánlásértékelést tekintse jobban szakmainak a kormány. Nem mondom, hogy eddig nem volt meg az a pozitív gap, hogy például a konvergenciajelentésben azért realisabb képet tükröztek, mint amit a Magyar Nemzet megírt. Tehát van egy pozitív gap, csak ennek a mértékével a magam részéről én még kevésbé vagyok elégedett, különösen a most megfogalmazott első észrevételek után. Tudom, hogy ez még nem hivatalos, hiszen most is folynak ezek a vizsgálatok, de azért legalább ezen a szakmai szinten próbáljunk úgy nézni a tükörbe, hogy nyitottak legyünk a kép elemzésére is. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor mindenféle nézek. Gyopáros Alpár képviselő úr következik.

GYOPÁROS ALPÁR (Fidesz): Csak mert Józsa képviselő úr hiányolta (*Derűtlenség.*), mint minden bizottsági ülésen, és minden bizottsági ülésen téved egyúttal a képviselő úr. No, igyekszem a lehető legrövidebbre fogni.

Először is csatlakoznék a kormány képviselőjének a véleményéhez, én is üdvözlém a vélemények tavalyi évhez képesti finomodását, finomítását. Ez pontosan azt tükrözi, hogy valójában mégiscsak elindultunk egy olyan úton, ami nemcsak a társadalmi igényekkel találkozik - lásd választási eredmények -, hanem találkozik az Európai Bizottság véleményével is. Ez markánsan üdvözlendő.

Viszont három dologhoz csak egy nagyon rövid megjegyzés. Számomra nincs különösebb meglepetés abban, hogy a szektorspecifikus adók - s itt mondjuk ki, elsősorban nyilvánvalóan a bankadóról van szó, és ez egy politikai ügy -, elsősorban is a bankadó kivezetésének az igénye újra és újra visszatér. Úgy tűnik, ez egy soha le nem járó lemez. Szerintem manapság a modern zenészek, disc jockey-k örülnének a legjobban, hogy csak fölteszik ezt a lemezt, aztán mehetnek is haza, mert a társaság nagyon jól tud ettől szórakozni. Számomra ebben sok meglepetés nincs.

Abban viszont igen, hogy a közmunka arányának a csökkentése tekintetében nem látom a célok közötti vitát. A cél mind a két részből azonos: csökkenteni kell a közmunka arányát. Nem érzek markáns véleményt a Bizottság részéről, egyébként az ellenzék részéről sem, hogy ezt milyen eszközökkel lehet elérni.

Abban pedig kifejezetten vitatkozom Tóth képviselő úrral, hogy keresni kell ezeket az eszközöket, hogy hogyan történjen ez meg, mert ezeket nem kell keresni, hiszen láthatók ezek az eszközök, s nemcsak makroszinten, hanem mikroszinten is. Nagy szeretettel látnám Tóth képviselő urat az én térségemben - egyébként a Bizottság képviselőit is -, ahol meg lehet tekinteni, hogy hogyan működik a közmunkaprogram, és valójában milyen volumenű a beáramlás a versenyszférába ebből a programból ahhoz képest, hogy tíz évvel ezelőtt ezek az emberek még reggel nem keltek fel, hogy elmenjenek dolgozni. Éppen ezért meglepetéssel hallottam az ezt kritizáló véleményeket.

Ami Józsa képviselő úrnak a forgalmi adók tekintetében megfogalmazott véleményét illeti: hát éppen az Európai Unió - egyébként azzal sem értek tökéletesen egyet, hogy a forgalmi adó a szegények adója lenne, különös tekintettel a tranzakciós adó megjelölésére, amit egyáltalán nem sorolnék ide - a legnagyobb gátja annak, hogy a forgalmi adókat differenciálni tudjuk. Ezt a harcot az elmúlt években láttuk. Mindannyian boldogok lennénk, ha ezt meg tudnánk tenni.

Még egy nagyon-nagyon gyors észrevétel a költségvetési egyensúlyhoz. Ez sem különösebben meglepő számomra, viszont felettébb bosszantó, hogy 2010 óta ezt is újra meg újra halljuk, holott éppen 2010-ben indult be az a folyamat, amelynek köszönhetően költségvetési fegyelem tapasztalható végre Magyarországon. Nem emlékszem arra, hogy a 2010 előtti időszakban - például 2008-2009-ben, vagy éppenséggel a 2010-es költségvetés tekintetében - ilyen markáns kritikus vélemények fogalmazódtak volna meg az Európai Unió bármelyik intézménye részéről, s most nem csak a Bizottságról beszélek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Firtl Mátyásé a szó.

FIRTL MÁTYÁS (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagykövet Úr! Helyettes Államtitkár Úr! Én szintén azért kértem szót, mert Józsa képviselő úr és Bana képviselő úr is hozzászólt és felvetette, hogy a kormányoldal részéről semmiféle megjegyzés nem hangzik el.

Nos egyetértünk a kormány állásfoglalásával, és szeretném jelezni, a nagykövet úr is és a kormány képviselője is azt mondta, hogy az Európa 2020 program tekintetében egyetértés van. Annak megvalósításában egyetértés van a magyar kormány, valamint az Európai Unió, a Bizottság részéről is. Tehát amikor a kritikái megfogalmazásoknak szocialista képviselőtársaim, de éppenséggel Bana képviselő úr is ily mértékben nekimegy, akkor szeretném megkérdezni, hogy az elmúlt időszakban - ahogy az előbb képviselőtársam elmondta - Almunia biztos úr mikor, hol tudta azt elmondani, hogy kiengedtek bennünket a túlzottdeficit-eljárásból. Mekkora volt a költségvetési hiány annak idején, és mekkora volt az államadósság szintje annak idején?

Én nem szeretem azt, ha szelektíven hallanak. Nagykövet úr azt is megfogalmazta - csak önök erre nem akarnak odafigyelni -, hogy 11 államban még sokkal magasabb az államadósság szintje, mint Magyarországon. Nem szeretem azt se, hogy amikor a plakátokat nézegetik a szocialista képviselők, akkor nem veszik figyelembe, hogy a nálunk „sokkal szegényebb” Ausztria, egy gazdasági és fejlettségi szinttel lejjebb lévő Ausztria most kerül ki a túlzottdeficit-eljárásból, és az eurózónatag Szlovákia is most kerül ki a túlzottdeficit-eljárás alól. Ezt fontos volt megállapítanom, és azt is, hogy a Bizottság is megállapítja, tisztelt Bana képviselő úr, hogy az elmúlt időszakban a magyar államadósság szintje GDP-arányosan csökkenő pályán van. Lehet itt kiragadott statisztikákat hozni, de ez mégiscsak mindannyiunk közös teljesítménye Magyarországon, a kormányé is. A Bizottság által letett

vélemények figyelembevételével ez egy közös teljesítmény, és még véletlenül sem arról van szó, hogy a kormány a bizottsági vélemények figyelembevétele nélkül fogalmazza meg a gondolatait.

Ami pedig azt kéri számon tőlünk, hogy 0,9 százalékkal kellene javítani a költségvetést: szintén szeretném elmondani, hogy az elmúlt időszakban ebben a tekintetben egyszer se jött be az Európai Bizottság álláspontja, mindig jobban teljesítettünk, mint amit valaha is leírtunk.

Aztán még egy gondolatot, mert az oktatás nekem is programom. Amikor Magyarországon a szegregációval szemben esélyegyenlőségi és egyenlő bánásmód törvény van, szemben más országokkal, akkor persze, hogy kritikusan állunk szemben a szegregáció megítélésével. Nem azt mondom, hogy ezen a területen nincs gond, mert van, bőven van, de még egyszer mondom, hogy törvénnyel bírunk ebben a tekintetben.

A munkanélküli-segélyben való hosszú időtöltést én sem javaslom, mert teljesen ellene megy annak a közmunkaprogramnak, amit elindítottunk. Persze szeretnénk, hogy minél többen tudjanak a munka világába visszakerülni, de ameddig lehetőség van - ahogy képviselőtársam megfogalmazta -, a közmunkában kell részt venni. Hangsúlyozottan szeretném kijelenteni, mert nem szeretik ezt se megfogalmazni, a közmunka keretében is értékteremtés folyik, még ha egyeseknek ez az értékteremtés nem értékteremtés.

Én ezt mindenképp szerettem volna elmondani és hangsúlyozni. Az elmúlt időszak kérdéseit figyelembe véve azt tudom megállapítani, hogy a kormány és az Európai Bizottság között az alapvető irányokban, kérdésekben nem volt eltérés, s ha ezen az úton haladunk tovább, akkor tulajdonképpen nem lesz baj. Valaki már a zászlajára tűzte azt a szlogent, amit mi a magyar EU-elnökség alatt fogalmaztunk meg, hogy erős Európa, erősebb Magyarország. A mostani helyzetre is ez vonatkozik.

Egy kérdés azért hadd jusson nagykövet úr felé: a 2020-at hogy látja megvalósulni pontosan ezek után a válságos évek után? Tartható egyáltalán? Ez itt a költői kérdés. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Több kérdés nincs. Visszaadom a szót az előadóknak. Kérem először nagykövet urat, utána pedig helyettes államtitkár urat, hogy válaszoljanak a kérdésekre.

DR. SZÚCS TAMÁS, az Európai Bizottság Magyarországi Képviselőtársának vezetője: Én kezdem? Én kaptam a kevesebb kérdést. *(Derűltség.)*

Nagyon szépen köszönöm a részletes és láthatóan szakmai reakciókat. Örömmel tapasztaltam, hogy tényleg mindenki evidens módon elolvasta az ajánlásokat, sőt, úgy tűnik, hogy még magát a munkaszolgálati dokumentumot is. Ez mindenképpen egy pozitív fejlemény.

Azzal indítottuk az egész beszámolót, vagy legalábbis én mindenképpen azzal indítottam, hogy nekem értelemszerűen mandátumom a tárgyalásra nincsen, tehát egy javaslatot tettünk, én ennek a lényegét ismertettem itt a bizottság ülésén, és az ezzel kapcsolatos egyeztetések Brüsszelben, illetve csütörtökön például éppen Lisszabonban folynak multilaterális keretben.

Természetes dolog, hogy a tagállamok nem értenek egyet minden egyes ajánlással, ugyanakkor - ahogy itt is megfogalmazódott - ezeknek az egyeztetéseknek a során is, bár én ezeken nem veszek részt, de úgy tudom a mi tárgyaló delegációnktól, hogy alapvetően a fő célok tekintetében szerencsére egyetértés van. Ezeken az üléseken nyilván mindenki felhossa azokat a problémákat, amelyek számára legfájóbbak. Egyes esetekben - ahogy helyettes államtitkár úr már utalt rá -

már történt elmozdulás a bizottsági ajánláshoz képest. Nem akarok most a konkrét részletekbe belemenni, de azt gondolom, ez egy viszonylag fontos és érdemi dolog volt, amellyel kapcsolatban megfontoltuk a magyar érdeket, és ennek megfelelően módosulni fog az ajánlás.

Ugyanakkor egészen biztos vagyok abban, hogy lesznek olyanok is, ahol kitartunk a mi szakmai véleményünk mellett. Reméljük, hogy sikerül meggyőzni a magyar felet. Ha nem sikerül, akkor ezzel kell tudnunk együtt élni. Megint csak általánosságban úgy tűnik, hogy közel sem Magyarországra vonatkozóan úgymond a legkritikusabbak a bizottsági anyagok, tehát van jó néhány olyan tagállam, eurózóna tagállam, amelynek sokkal erőteljesebb ajánlásokat teszünk. Nem véletlenül tesszük egyébként ezeket az ajánlásokat, hanem azért, mert erre adott mandátumot nekünk az Európai Tanács az úgynevezett hatos csomag keretében, amelyet a magyar elnökség segítségével sikerült nagyon záros határidőn belül nagyon hatékonyan elfogadtatni. Annak idején „Mr. Euro”-nak hívta Olli Rehn az ezzel foglalkozó magyar államtitkárt, annyira meg volt elégedve a munkájával, tehát, hogy mondjam, egy kicsit a magyar siker áldozatává váltak (*Derültség.*), ha szabad így fogalmaznom; de nem akarom elviccelni a történetet.

Egy konkrét kérdés volt, hogy az Európa 2020-as stratégia megvalósításával hogy állunk. Itt azt lehet mondani, hogy a kép vegyes. Van egyébként erre vonatkozóan egy elég jó összefoglaló táblázat a szolgálati munkadokumentum egyik függelékében, tehát akit a téma mélyen érdekel, el tudja olvasni, illetve értelemszerűen a már említett dokumentumban, amelyben a 2014-es felülvizsgálatra tesz a Bizottság javaslatot, amely most éppen konzultáció alatt van.

Magyarországra vonatkozóan a klíma- és az oktatási célok, úgy tűnik, hogy tarthatók. A foglalkoztatáspolitikai célok egyelőre nem látszanak megvalósíthatónak. A K+F-nél kérdéses, hogy sikerül-e. A szegénységi mutató, sajnos, egyelőre úgy tűnik, hogy szintén nem lesz tartható. Ez a mostani helyzet. Még van öt év, azt reméljük, hogy a hátralévő időszakban mégis sikerülhet ezeknek a megvalósítása. Egyébként EU-szinten nagyon hasonló a kép, tehát a klíma és az oktatás tekintetében egy pozitív fejlődést tapasztalhatunk európai uniós szinten, a foglalkoztatás, a K+F és a szegénység szintjén pedig sokkal kedvezőtlenebb, tehát ott jelentős kihívások vannak.

Ebben az értelemszerűen leegyszerűsített megközelítésben ugyanott áll Magyarország, ahol az Európai Unió, ha szabad így fogalmazni. Nyilván ez egy nagyfokú leegyszerűsítés, érdemes elolvasni az erre vonatkozó kimutatásainkat.

Egypár dologra talán kitérnék még. Említésre került, hogy a bankadó nyilvánvalóan politikai ügy. Azt hangsúlyozzuk minden alkalommal, amikor ez szóba kerül, hogy az Európai Bizottság számára ennek egyáltalán semmi köze nincs a politikához, ez kifejezetten egy szakmai vélemény, amelyet nemcsak mi fogalmazunk meg, hanem gyakorlatilag valamennyi szakmai szervezet, tehát értelemszerű, azt gondolom, hogy ez tükröződik az általunk tett ajánlásokban is. Az látható, hogy Magyarországon ez kiemelt hangsúlyt kap, megértjük, hogy ez miért történik, úgymond miért politizálódik ez az ügy. Az viszont egyértelmű, hogy mi ennek ellenére ezt nem így tekintjük, sem nem így tekintettük korábban, sem nem így fogjuk tekinteni a jövőben, elfogadjuk azt, hogy az erről folyó vita Magyarországon erőteljesen átpolitizált. Egy kicsit hasonló cipőben járunk egyébként a rezsicsökkentés és az energiahatékonyság témájában.

A közmunka kapcsán - ahogy helyettes államtitkár úr és önök is láthatják, és bárki, aki elolvassa az anyagot - tapasztalunk elmozdulást. Azzal kezdődik egyébként az egész, erre vonatkozó szekció, hogy gratulálunk Magyarországnak azokhoz a fejleményekhez, amelyek egyértelműen pozitívak, ennek ellenére megfogalmazunk továbbra is olyan véleményt, amely szerint ez tovább javítható.

Említette, hogy helyszíni látogatásra szívesen lát bárkit. Nem tudom, hogy ön melyik térségből... (Közbeszólás: Győr-Moson-Sopron.) Győr-Moson-Sopron. Mi Szabolcs-Szatmár megyébe látogattunk el néhány hónappal ezelőtt azzal az uniós főosztályvezetővel, aki a strukturális és kohéziós alapokért felelős. Ott végigjártuk az egyik legelmaradottabb térséget, én magam is részt vettem ezen, és tényleg látható, amit ön is mondott, hogy reggel felkelnek az emberek és elmennek dolgozni, satöbbi. Ez nyilvánvalóan egy olyan elem, amelyet pozitívan értékelünk. Ezzel együtt szakmailag azt nehéz vitatni, azt gondolom, hogy ennél jóval strukturáltabb erőfeszítések is lehetségesek, illetve vélemények szerint szükségesek ahhoz, hogy a nyílt, nyitott munkaerőpiacra visszakerüljenek ezek az emberek. Ez nyilván nem egyik napról a másikra fog megvalósulni, nyilván alapvető problémákkal szembesülünk akkor, amikor meglátogatunk egy ilyen helyszínt; a polgármesterrel találkoztunk, aki mondta, hogy analfabétizmus, satöbbi, tehát az nem úgy megy, hogy most ott nyílik egy munkahely, és rögtön ott van a képzett munkaerő, ez egy hosszú, többéves folyamat része. Ezt a hosszú, többéves folyamatot próbáljuk mi lehetőségeink szerint ösztönözni; azt hiszem, az ösztönzés erre a legmegfelelőbb szó, mert megvalósítani nyilván nem tudjuk a kormány helyett, de azt gondoljuk, ha felhívjuk a figyelmet ennek a fontosságára, ami egyébként nyilvánvalóan fontos témaként van kezelve az országban is, akkor pozitív elmozdulás történhet.

Egyébként ez a filozófia hatja át az egész ajánlási rendszert. Tehát általánosságban az tapasztalható, hogy van egy politikai megközelítése és van egy szakmai megközelítése. Úgy tapasztaljuk, hogy a szakmai megközelítésben még az általánosságon túlmutatóan is egyébként egy nagyfokú koherencia figyelhető meg a két álláspont között. A politika szintjén ez nem mindig jelenik meg. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Helyettes államtitkár úré a szó.

TURÓCZY LÁSZLÓ, a Nemzetgazdasági Minisztérium helyettes államtitkára: Köszönöm szépen, elnök úr. Megpróbálok mindenkinek válaszolni. Elképzelhető, hogy egy-két kérdés majd kimarad, de törekszem arra, hogy mindenre, ha csak röviden is, tudjak válaszolni.

Az első kérdés Bana képviselő úr részéről az államadósság csökkentésére irányult. Itt arra érdemes föl hívni a figyelmet, hogy mik azok az egyedi tényezők, amelyek konkrétan befolyásolták az első negyedévi államadósságszámot. Nagyon fontos tényező az árfolyam alakulása. Ha semmit nem csinálunk az államadósság volumenével, ha az se nem csökken, se nem növekszik, de a forint árfolyama elmozdul, akkor az önmagában befolyásolja az államadósság GDP-arányos szintjét is, meg a forintban kifejezett értékét is. Ilyen értelemben érdemes az árfolyam mozgásának a hatását ebből az értékelésből kiszűrni.

A másik fontos tényező, ami konkrétan az első negyedévben is érvényesült, az az, hogy a bruttó és a nettó államadósság szintjét érdemes egymással együtt párban értékelni, hiszen nem mindegy az, hogy a magasabb államadósság magasabb devizatartalékok mellett figyelhető-e meg vagy anélkül. Az első negyedévben pont az volt, hogy megtörtént egy sikeres külföldi devizakötvény-kibocsátás, amely nyomán a bruttó államadósság növekedett, viszont ugyanennek az ellenértéke megjelent a Magyar Nemzeti Bank számláján is. Tehát a nettó államadósság egy fillérnyit nem változott, viszont a bruttó szám emelkedett. Ezeket mindig párban érdemes kezelni.

A harmadik fontos tényező pedig, ami szintén az első negyedévet torzította, az az a sajtóban is részleteiben tárgyalt jelenség, hogy az Európai Bizottság részéről egyes, de összességében jelentős mértékű fejlesztési forrás átutalása késett. Tehát az

első negyedév helyett később, ha jól tudom, talán május legvégén került átutalásra egy 100 milliárd forintos tétel. Ez értelemszerűen rontotta úgymond az első negyedévi költségvetési egyenleget is, meg ennek köszönhetően az államadósságszámot is.

S utolsó szempontként azt is érdemes figyelembe venni az államadósság alakulásánál, hogy az állam eszközállománya hogyan alakul, nemcsak a devizatartalékok, hanem például olyan tételek, amikor valamilyen eszközvásárlásra kerül sor, ami a nettó államadósságot szintén nem érinti, legfeljebb csak a bruttó államadósság szintjét.

De hogy a kérdésre tartalmi választ is adjak azon kívül, hogy kicsit elmélkedünk arról, hogy mire is kell figyelni, amikor a számokat olvassuk: azt kell mondjam, hogy jelenleg nem látjuk szükségét olyan addicionális intézkedéseknek, amelyek szükségesek lennének ahhoz, hogy az államadósság csökkenjen, tekintettel arra, hogy a költségvetésben van annyi tartalék, hogy akár előre nem látott fejlemények esetére is tarthatóvá váljon az idei évre vállalt és célul kitűzött 3 százalékos alatti GDP-arányos irány. S úgy gondoljuk, ha csak a forint árfolyamában nem következik be valami jelentős elmozdulás negatív irányban, ez az államháztartási hiányszint elegendő ahhoz, hogy az államadósság szintje is csökkenjen. Itt fontos az, hogy az év végi számot figyeljük, ne pedig az évközi, adott esetben fluktuáló számokat.

Tóth képviselő úr több kérdést is fölteszt. Egyrészt azzal kapcsolatban, hogy milyen széles körre terjed ki a gazdasági növekedés, és hogy kik ennek a haszonélvezői és kik ennek a vesztesei. Itt általánosságban annyit érdemes leszögezni, hogy egy konjunkturális ciklus sosem úgy kezdődik, hogy a gazdaság minden szektora egyszerre hirtelen elkezd növekedni, hanem általában úgy kezdődik, hogy először vannak olyan húzóágazatok, amelyek beindulnak, felgyorsulnak, növekednek, és ez a növekedési hatás idővel fokozatosan szétterjed az egész gazdaságban. A magyar gazdaság jelenleg pont ebben a trendfordulós szakaszban van, ahol már jól látszik, hogy bizonyos szektorok dinamikusan növekednek, de a tovaggyűrűző hatás még csak most kezdi érzékeltetni a hatását.

Csak hogy egy konkrét példával érzékeltessem: ki is emelte képviselő úr a feldolgozóipart, mint ágazatot. Valóban ez az az ágazat, amelynek a beruházásai a legmélyebb válság időszakában is - tehát négy-öt évre visszamenőleg - évről évre folyamatosan, dinamikusan növekedtek, részben egy-egy nagyberuházásnak köszönhetően, részben pedig ezektől függetlenül is jelentős a növekedés, és most is kétszámjegyű növekedést mutat. Ez tehát az az ágazat, amelyik valóban húzóágazata a magyar gazdaságnak.

Ugyanakkor más ágazatokban is, ahol az elmúlt években átmeneti visszaesés volt megfigyelhető, azt látjuk, ha megnézzük az elmúlt év második felét, és különösen az idei év első negyedévet, hogy ebben az évben már a gazdaság csaknem minden ágazatában jelentősen növekedtek a beruházások, és ezt - ahogy kiemeltem, de talán érdemes megismételni - nem az állami beruházások húzták. Ebben az ágazatban, például a közlekedési beruházásoknál is megfigyelhető egy jelentős növekedés. Megjegyzem pont ez az az ágazat, amely a legjobban visszaesett a korábbi években, és ez volt az oka általában a beruházási arány csökkenésének. Ugyanakkor az utóbbi negyedévekben már csaknem minden ágazatban - beleértve azokat az ágazatokat is, ahol az állam beruházási szándéka alapvetően teljesen indifferens, mint a kereskedelem, vendéglátás, turizmus, építőipar - beindult egy igen dinamikus beruházásnövelés, sőt még azokban az ágazatokban is, amelyeket a Bizottság kiemelt az ajánlásokban, úgymond ahol a szektorális adók visszavethették a beruházási szintet; ez az energiaszektor, a pénzügyi szektor és a távközlés. Ezeknek az ágazatoknak a többségében is az elmúlt egy-két negyedévben dinamikus

beruházásnövekedés indult el. Tehát mi azt gondoljuk, pont annak látjuk az első jeleit, hogy a húzóágazatok által vezérelt gazdasági növekedés kezd tovaterjedni más ágazatokba is.

A következő kérdés a közmunkára vonatkozott, részben Tóth képviselő úr, de Gyopáros képviselő úr is hozzászólt ehhez. Nagykövet úr azt mondta, hogy gratulálnak az elért eredményekhez. Mi nem olvastuk ki ennyire egyértelműen pozitívan ezt a mondatot, de a szóban elhangzottakat gratulációnak vesszük. Ezt köszönjük szépen. Alapvetően azzal szeretném kiegészíteni az elmondottakat, hogy valóban értékeljük azt, hogy a Bizottság - mi úgy látjuk, hogy - kezdi megemészteni a közmunka műfaját, hogy úgy mondjam, és itt valóban fontos figyelembe venni, hogy a közmunka térben hol fontos. Valóban vannak Magyarországon olyan térségek, ahol potenciális munkavállalók nagy tömegei évek, évtizedek óta mindenfajta munkagyakorlat, munkatapasztalat, munkamilió nélkül élnek segélyből, s itt százazokról beszélünk és nem egy nagyon szűk periferikus vagy marginális rétegről. Ezen csoportoknak a munka világába való bevonása sajnos csak ezzel az eszközzel lehetséges. Ezzel az eszközzel a kormány azt kívánja biztosítani, hogy ezek az emberek ne segélyből, hanem munkából éljenek, kialakuljon bennük egyfajta munkakultúra. Itt az a fontos - érzékeljük és értékeljük, hogy a Bizottság is már erre helyezi a hangsúlyt -, az a cél, hogy azoknak az embereknek, akiket a közmunkába való bevonással bevonunk a munka világába a különböző képességek továbbfejlesztésével, a képzések biztosításával, javítsuk az esélyét annak, hogy ezek az emberek a közmunkából ne a segély világába hulljanak vissza, hanem valódi munkahelyet kapjanak a munkaerőpiacon. Egyébként 10 százalék fölötti a munkaerőpiacra való kilépési arány, ami lehet, hogy bizonyos szempontból kevés, abból a szempontból viszont, hogy a közmunkának ki a célcsoportja és hogy azok milyen munkaerő-tapasztalattal bírnak, ahhoz képest azt gondoljuk, hogy ez egy jó első eredmény.

Nagyon röviden szólnék a szektorális adókról és az áfáról. Józsa képviselő úr és Gyopáros képviselő úr is reagált az áfával kapcsolatos kérdésekre. Jelzem, hogy a Bizottság nem ajánlja az áfa csökkentését, én legalábbis nem olvastam ilyet az ajánlások között, sőt a Bizottság általában az adók csökkentését sem ajánlja. Ők alapvetően a szektorális adók kivezetését sürgetik, beleértve az adót is. Márpedig ha belegondolunk, hogy ha kivezetjük ezeket az adókat, akkor mivel tudjuk ezeket a kieső bevételeket ellensúlyozni, akkor azt gondolom, hogy két lehetőség van: vagy más adókat emelünk - de nem tudunk más olyan adót emelni, ami kevésbé lenne fájdalmas a társadalom számára, ezek a legkevésbé fájdalmasak a társadalom számára -, vagy pedig a kiadások csökkentésével lehetne az egyensúlyt ilyen módon helyreállítani vagy megtartani, de mi még nem láttunk olyan ajánlást senki részéről, amely olyan kiadáscsökkentő intézkedéseket javasolt volna, amelyek ne lennének fájdalmasak a magyar társadalom számára. Ezért vagyunk arról meggyőződve, hogy bár nem örülünk semmifajta adónak, értelemszerűen, de még mindig ezek a szektorális adók azok, amelyek az adott körülmények között a legjobbak, a legkevesebb fájdalom árán biztosítják a költségvetési bevételeket.

Még két kérdés van hátra. Az egyik: Firtl Máttyás képviselő úr jelezte, én csak megerősíteném, hogy valóban, ha visszanezünk az elmúlt négy év tapasztalataira, akkor a költségvetési számok alakulása, úgy hisszük, hogy utólag, de mindig igazolta a magyar kormány elkötelezettségét. Tehát amit a magyar kormány megígért és vállalt a költségvetési hiány vonatkozásában, azt mindig teljesítettük, ezek a számok mindig teljesültek, még akkor is, ha a Bizottság bizony nem mindig hitte el vagy nem mindig elsőre hitte el nekünk. Ezúton is szeretném jelezni, hogy ez a jövőben is így marad, tehát az idei évre vállalt három százalék alatti költségvetési hiányt a kormány minden

körülmények között tartani fogja, és azt gondolom, hogy az elmúlt évek track record-ja alapján ebben lehet bízni külső, független szereplők számára is.

Az utolsó gondolat, amit szintén Firtl képviselő úr vetett föl az Európa 2020 célok teljesítése ügyében: nagykövet úr már erre válaszolt, mert a kérdés neki volt adresszálva. Mi is úgy látjuk, hogy valóban az oktatás és a klíma-energetika területén senki nem vitatja, hogy ezek a célkitűzések teljesülni fognak, teljesíthetőek. Amit - hogy úgy mondjam - kérdőjelesként említett nagykövet úr, ez a foglalkoztatási célkitűzés, illetve a kutatás-fejlesztési célkitűzés. Ezek azok a célkitűzések, ahol elismerjük, hogy még távol állunk a céltól, a saját magunk által kitűzött céltól, viszont nagyon fontos megnézni, hogy az elmúlt két-három évben mennyit közeledtünk hozzá. Ha ezt nézzük, hogy mennyivel javult a foglalkoztatási ráta az elmúlt két-három évben, mennyivel növekedett a K+F ráfordítások aránya a GDP-hez viszonyítva, akkor azt látjuk, hogy nem nagyon vagyunk távolabb attól, mint ami időarányosan adódna. Tehát azt gondoljuk, hogy az elmúlt két-három év eredményeit pozitívabban is lehetne értékelni.

Abban pedig egyetértünk, hogy a szegénység, a társadalmi felzárkózás területén valóban sok a tennivaló. Itt a mutató egésze sem alakul még úgy, ahogy mi szeretnénk. Egy fontos, pozitív aspektust azért mégis érdemes kiemelni, hogy a szegénységben élőket mérő három fő mutatószám közül az egyik, mégpedig az, amit a magyar kormány legfontosabbnak tart, ez pedig az alacsony munkaintenzitású háztartásokban élők száma, ez az indikátor elkezdett javulni. Az alacsony munkaintenzitású háztartásban azok élnek, ahol nincsen foglalkoztatott a háztartásban. Ez nagyon szorosan korrelál értelemszerűen a szegénységgel, és miután a magyar kormány az a meggyőződése, hogy a szegénységből a munkán keresztül vezet a kiút, ezért azt gondoljuk, hogy ennek az indikátornak a pozitív változása szintén egy olyan első jel, ami a későbbiekben makroszinten is meg fog jelenni. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük szépen a bizottságunk nevében nagykövet úrnak, helyettes államtitkár úrnak a beszámolóját. Jövőre is várjuk önöket, hiszen ez már egy bevett szokás, hogy mindig meghallgatjuk nemcsak a kormány, hanem a Bizottság képviselőjét, és öröm számunkra, hogy azért az álláspontok közeledtek.

Természetesen nem azért készül a jelentés, hogy állandóan dicsérgessük egymást, az Európai Unió tele van konfliktusokkal, problémákkal, és az elmúlt három évre visszatekintve, amikor a bizottságunk megtárgyalta minden évben a konvergenciajelentést, azért közeledtek az álláspontok, és ez számomra egy olyan irány, ami által remélhetőleg a közeljövőben is megtalálja a kormány a Bizottsággal a közös hangot.

Természetesen voltak vitáink, de azt fontos leszögezni - a miniszterelnök úr is elmondta -, hogy a magyar kormány a Bizottság a partnere, nem az Európai Parlament meg nem egyéb más uniós intézmények. A partner megtalálja a partnert, úgy hiszem, például a bíróságok esetében is megtaláltuk a közös hangot, tehát nem kell mindennel feltétlenül egyetérteni. Fontos a kooperáció a Bizottság és a kormány között. Nekünk kis b betűvel írott bizottságként egyik célkitűzésünk az, hogy ezt a közeledést, illetve ezt a kapcsolatot próbáljuk meg segíteni, hiszen mi képviseljük a magyar polgárokat, hiszen bennünket választottak, választott képviselők vagyunk, és sokszor a bizottságunknak, még a kormánypárti képviselőknek is eltérő a kormánytól az állásfoglalása. Mi már csak ilyen bizottság vagyunk. Köszönöm szépen képviselőtársaimnak az aktivitást.

Elnöki zárszó

Szeretném bejelenteni, hogy mivel június 15-17 között kerül megrendezésre a görög COSAC plenáris ülése, így a bizottság jövő héten nem tart ülést, egy héttel később, tehát a június 23-ai héten lesz a soron következő ülés, a napirendi pontok egyeztetés alatt vannak.

Köszönöm szépen a részvételt. A bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 35 perc)

Dr. Hörsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Nánásiné Czapári Judit és Soós Ferenc